
[2015-22-RE](#)

CAUSA 2015-22-RE

(Grau Marfany c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 303-2015. Recurs d'empara

Aute del 9 de novembre del 2015

BOPA núm. 79, del 18 de novembre del 2015

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 6 de juliol del 2015, per la representació processal de la Sra. Nadine Grau Marfany, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 24 de setembre del 2014, dictat per la Secció d'Instrucció de la Batllia i contra els autes del 12 de març del 2015 i de l'11 de juny del mateix any, dictats pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, així com del valor constitucional a la seguretat jurídica, reconegut a l'article 3.2 de la Constitució, i atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets constitucionals esmentats, que anul·li les decisions objecte de recurs i que retrotregui les actuacions al moment de resoldre el recurs d'apel·lació per tal que el Tribunal de Corts admeti la querella formulada el 14 d'agost del 2014;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 29 de juliol del 2015;

Escoltat l'informe de la magistrada ponent, Sra. Laurence Burgorgue-Larsen;

Antecedents

Primer

En el moment de demanar una relació de les escriptures que constaven a nom de la Sra. Concepció Marfany Bou, de la qual era hereva, la Sra. Nadine Grau Marfany va constatar una nota marginal en

una d'elles, efectuada el 15 de gener del 2014. Va demanar per escrit a la Cambra de Notaris la o les persones que havien sol·licitat aquesta inscripció, així com el nom del notari que l'havia realitzat. Se li va contestar que la informació era reservada, ja que les qüestions plantejades s'emmarcaven dins l'àmbit professional i sobre procediments de treballs utilitzats per la Cambra esmentada.

La nota marginal en litigi contenia: "*Aclariment en relació a la paret mitgera entre l'hort de casa Huguet i l'edifici de nova construcció bastit sobre l'hort de la Canal, així com autorització per practicar obertures a la façana Migdia de dit edifici, situat a la Parròquia de Sant Julià de Lòria, per escriptura número 23 de data 13/01/1962.*"

Per tal com aquesta anotació, segons el seu parer, generava un perjudici patrimonial, la Sra. Nadine Grau Marfany va presentar, en primer lloc, un denúncia, que es va arxivar, sense que se li notifiqués aquest arxiu; i, en segon lloc, una querella contra persona desconeguda per uns presumptes delictes majors d'ús i comercialització de document inautèntic i creació de document inautèntic per un funcionari (articles 435.2 i 436 del Codi penal).

Segon

El 24 de setembre del 2014, la Secció d'Instrucció de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual decidia no admetre a tràmit aquesta querella, per tal com el refús d'informació no té caràcter penal.

Tercer

La representació processal de la Sra. Nadine Grau Marfany va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió i, el 12 de març del 2015, el Tribunal de Corts, mitjançant aute, va desestimar aquest recurs.

Entre altres punts, considera que la nota s'hauria efectuat en el procés de digitalització dels documents notariaus antics dut a terme per la Cambra de Notaris i amb finalitat informativa d'una càrrega constituïda amb posterioritat i per escriptura notarial atorgada el 13 de gener de 1962, no havent-hi el més mínim indici que aquesta informació fos falsa.

Quart

La representació processal de la Sra. Nadine Grau Marfany va interposar, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions, per tal com va considerar que s'havia vulnerat el seu dret a la jurisdicció, ja que la querellant no havia obtingut una resolució judicial raonada i fonamentada en Dret i que donés una resposta cabal a les seves pretensions.

Cinquè

L'11 de juny del 2015, el Tribunal de Corts va dictar un aute en què desestimava aquest incident de nul·litat d'actuacions.

Sisè

El 6 de juliol del 2015, la representació processal de la Sra. Nadine Grau Marfany va presentar un recurs d'empara contra l'acte del 24 de setembre del 2014, dictat per la Secció d'Instrucció de la Batllia i contra els actes del 12 de març del 2015 i de l'11 de juny del mateix any, dictats pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret i del dret a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, així com del valor constitucional a la seguretat jurídica, reconegut a l'article 3.2 de la Constitució.

Aquesta part manifesta que, el 4 de juliol del 2014, va interposar una denúncia davant la Batllia en què exposava que havia tingut coneixement que, el 15 de gener del 2014, s'havia afegit a una escriptura pública atorgada l'any 1955 una nota marginal que no hi hauria de constar.

La Secció d'Instrucció de la Batllia no només no va efectuar cap diligència, sinó que va arxivar la denúncia sense notificar-ho a la denunciant. Notificació que encara no s'ha efectuat a hores d'ara i que no ha permès, per tant, conèixer els motius pels quals la Batllia va decidir no donar curs a aquesta denúncia, cosa que ha vulnerat, sense cap mena de dubte, el dret a la jurisdicció d'aquesta part, ja que no ha obtingut una resolució judicial raonada i fonamentada en Dret i que doni cabal resposta a les seves pretensions i contra la qual, per tant, no va poder recórrer. Aquest mateix dret s'ha tornat a vulnerar per part del Tribunal de Corts, ja que no s'ha pronunciat en relació amb aquest punt en el marc de la querella interposada posteriorment, ni en fase d'apel·lació, ni en fase d'incident de nul·litat d'actuacions.

Pel que fa a la querella criminal cursada per aquesta part el 14 d'agost del 2014, "*contra persona desconeguda per uns presumptes delictes majors d'Ús i comercialització de document inautèntic i creació de document inautèntic per un funcionari*" (articles 435.2 i 436 del Codi penal) per la inscripció de la nota marginal en la escriptura, la Batllia va acordar la seva no admissió a tràmit. Així mateix, en apel·lació, el Tribunal de Corts va considerar que la querella no acomplia el requisit relatiu a la identitat del querellat. Aquesta part manifesta que la querella es dirigia contra la i/o les persones que van afegir la nota marginal en litigi, relativa a un aclariment sobre la paret mitgera entre dos edificis i a l'autorització per practicar obertures a la façana Migdia del darrer edifici. Si bé és cert que es desconeix la identitat concreta de la persona que va efectuar la inscripció sí que es van precisar les mencions d'identitat del querellat en relació amb els fets que havien donat lloc a la interposició de la querella: l'11 de juny de 1979, moment en què es va facilitar l'escriptura al Sr. Nicanor Grau Marfany, aquesta no contenia cap nota marginal; la nota es va afegir el 15 de gener del 2014 per part de la Cambra de Notaris en el procés de digitalització i amb la finalitat de fer un històric de "*L'Hort de la Canal*", sense cap tipus d'autorització per part de cap notari. Per consegüent, no es pot retreure a aquesta part que no hagi aportat cap dada que permeti identificar el querellat. D'acord amb l'article 40 del Codi de procediment penal correspon a la Batllia identificar les persones que hagin pogut participar en els fets, demanant per exemple a la Cambra de Notaris, com aquesta part així ho va sol·licitar, que informés qui va afegir la nota marginal, a demanda de qui i per quin motiu.

Aquesta part destaca, a més, que el coordinador de la Cambra de Notaris va trametre una comunicació a la recurrent en què especificava que la institució esmentada, depenia funcionalment dels notaris en exercici del Principat i sols actuava a instàncies d'aquests i dels Tribunals de Justícia andorrans.

Per consegüent, aquesta part conclou que s'ha vulnerat el seu dret a la jurisdicció, ja que sense cap tipus de fonament jurídic vàlid, se l'ha privat de l'auxili de la justícia per sancionar un comportament constitutiu d'il·lícit penal.

Pel que fa a aquest darrer punt de l'il·lícit penal, segons el parer del Tribunal de Corts, la nota marginal va ser autoritzada l'any 1962 pel notari Rossend Jordana Besolí en una altra escriptura, sense que hi hagi indicis que aquesta anotació sigui inverteç de la situació jurídica de la finca anomenada "*Hort de la Cana*" i que aquesta nota s'hauria efectuat en el procés de digitalització dels documents notariais antics amb la finalitat informativa d'una càrrega constituïda amb posterioritat, sense haver-hi indicis que aquesta informació pogués ser falsa.

Ara bé, aquesta part manifesta que el Tribunal de Corts no podia vàlidament arribar a aquestes conclusions sense que s'hagi practicat cap diligència en el marc d'aquests autes, sense que s'obris concretament cap prova que acredités que la nota marginal de referència va ser autoritzada pel notari esmentat i que s'afegís a l'escriptura en el procés de digitalització de la Cambra de Notaris, atès que aquesta digitalització va finalitzar l'any 2013.

La part recurrent destaca igualment, que també s'ha vulnerat el dret constitucional a la seguretat jurídica, reconegut a l'article 3.2 de la Constitució, que implica que com a mínim s'instrueixin uns autes penals per tal de determinar qui va realitzar la nota marginal, en quines circumstàncies i amb quina finalitat, fets constitutius d'un il·lícit penal que estan comportant perjudicis a aquesta part.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets constitucionals esmentats, que anul·li les decisions objecte de recurs i que retrotregui les actuacions al moment de resoldre el recurs d'apel·lació per tal que el Tribunal de Corts admeti la querella formulada el 14 d'agost del 2014.

Setè

El 29 de juliol del 2015, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què demana a aquest Tribunal que declari la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara per la seva manca manifesta de contingut constitucional, d'acord amb les disposicions de l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

En primer lloc, pel que fa a la manca de notificació de l'arxiu de la denúncia, el Ministeri Fiscal manifesta que aquesta denúncia, interposada atenent les disposicions de l'article 36 del Codi de procediment penal, tenia el valor d'una *notitia criminis*, mitjançant la qual informava d'uns fets que ella considerava constitutius d'infracció penal. Ara bé, d'acord amb els articles 14 i 39 del Codi de procediment penal, la recurrent amb la interposició de la simple denúncia no es va constituir en acusació particular, ni tampoc es va constituir en actor civil (acció civil de l'article 18 del mateix Codi).

Per consegüent, en cap cas es podia considerar part en el procediment de diligències prèvies derivat de la interposició de la seva denúncia, motiu pel qual no se li havia de notificar el seu arxiu. Aquesta manca de notificació tampoc vulnera el seu dret al recurs, primer, perquè sense constituir-se com a part no es pot interposar recurs d'apel·lació (articles 194 i s. del Codi de procediment penal i jurisprudència constant del Tribunal de Corts); i segon, perquè va interposar una querella pels mateixos fets, la inadmissió de la qual li va ser efectivament notificada i va poder formular els recursos que va creure escaients.

En segon lloc, pel que fa a una pretesa vulneració del seu dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret pel fet que el Tribunal de Corts no donés cap resposta sobre la manca de notificació de la denúncia, el Ministeri Fiscal destaca que la part recurrent no va formular cap al·legació específica al respecte en el recurs d'apel·lació. En qualsevol cas el Tribunal de Corts no es pot pronunciar en el

tràmit d'incident de nul·litat d'actuacions sobre uns arguments que no li van ser plantejats amb anterioritat.

En tercer lloc, pel que fa als greuges adduïts en relació amb el contingut de les resolucions impugnades del Tribunal de Corts, el Ministeri Fiscal considera que aquest Tribunal va exposar de manera motivada i fonamentada els seus arguments mitjançant els quals s'exposen els vicis de forma de la querella i els motius pels quals els fets adduïts per la recurrent no són constitutius de cap infracció penal.

El Ministeri Fiscal destaca que no es va procedir a efectuar cap tipus de diligència d'investigació, perquè els fets exposats en la querella no constituïen cap tipus d'infracció penal, ja que, efectivament, dels autes no es desprèn que l'anotació marginal a l'escriptura sigui invertejada, ni que aquesta s'hagi fet de manera maliciosa, inscripció que de fet no afecta, ni perjudica en res a la recurrent, inscripció que tampoc pot confondre a un eventual jutgador en un altre plet, ja que és una inscripció de tipus informatiu i que afecta un bé immoble que no és propietat de la recurrent (va pertànyer en el passat a la seva mare) en relació amb un altre predi que no limita amb cap propietat actual de la recurrent.

Pel que fa a la suposada vulneració del valor constitucional de seguretat jurídica reconegut a l'article 3.2 de la Constitució, el Ministeri Fiscal considera que allò que pretén la recurrent sota l'excusa d'un delictes inexistent i de la necessitat de practicar diverses diligències d'investigació, és accedir al contingut de certes escriptures notariales que no l'afecten (escriptura del 13 de gener de 1962 entre el propietari de l'*Hort del Canal* i un predi veí) i a la qual li ha estat refusat l'accés per la Cambra de Notaris de manera legítima, ja que la càrrega creada per aquesta escriptura no afecta en res a la recurrent, ja que la propietat *Hort del Canal* ja no pertanyia a la seva mare des del 16 de juliol de 1955.

Fonaments jurídics

Primer

La jurisprudència d'aquest Tribunal Constitucional ha recordat de manera reiterada que correspon en exclusiva a la jurisdicció ordinària l'examen i la valoració de les proves, així com la selecció, la interpretació i l'aplicació de les normes en la resolució dels casos que examina. El Tribunal Constitucional no és una nova instància de la jurisdicció ordinària: *"la selecció, la interpretació i l'aplicació de les regles processals són una qüestió que correspon en exclusiva als jutges i als tribunals de la jurisdicció ordinària i només adquireix relleu constitucional quan la resolució no dona resposta a les qüestions plantejades, quan la resposta incorre en error material patent, quan és immotivada o quan resulta arbitrària, en el sentit de lògicament irraonable"* (veg. la sentència del 25 de maig del 2007, recaiguda en la causa 2006-24-RE, o, p. ex. també, l'auto del 12 de març del 2008, recaigut en la causa 2007-39-RE; la sentència del 15 de desembre del 2014, recaiguda en la causa 2014-30-RE o la sentència del 19 gener del 2015, recaiguda en la causa 2014-41-RE).

Segon

En aquest context, les al·legacions de la recurrent relatives a l'article 10 de la Constitució i a la pretesa vulneració del dret a un procés degut no poden prosperar. La motivació desenvolupada per

la Secció d'Instrucció de la Batllia i, després, pel Tribunal de Corts en què es desestima la seva demanda, és pertinent. Basta mencionar el segon apartat del considerant primer de l'aute del 12 de març del 2015 del Tribunal de Corts que raona clarament no tan sols el procediment que hagués hagut d'emprar la recurrent, sinó també el fet que les seves al·legacions no aconsegueixen els requisits de l'article 39 del Codi de procediment penal: *"en primer lloc, [cal] fer palès que és censurable el fet de provocar una duplicitat d'actuacions penals, doncs el que la querellant havia de fer, abans de formular la querella, era esbrinar l'estat processal de la denúncia formulada amb anterioritat i, al seu cas, constituir-se en aquell procediment com l'acusació particular formulant la corresponent querella. En segon lloc, també es vol fer palès que la querella no compleix els requisits de l'article 39 del Codi de Procediment Penal, concretament l'apartat 1 pel que fa a la identitat del querellat o querellats, doncs la querella es formula "contra persona/es desconeguda/es" quan, d'acord amb l'esmentat apartat, en l'escrit d'interposició de la querella s'han d'expressar les mencions d'identitat del querellat "de les quals es tingui coneixement", el que no es compleix en la querella que, com s'ha dit, es limita a [dirigir-se] simplement contra "persona/es desconeguda/es" sense cap més dada que permeti identificar al querellat o querellats."*

Tercer

En aquest mateix ordre d'idees, l'al·legació relativa a la vulneració del principi de seguretat jurídica, reconegut a l'article 3.2 de la Constitució, és un principi molt important inspirador del sistema jurídic, però no és un dret per si mateix, i tampoc pot prosperar. A més, una vegada més el Tribunal de Corts va identificar el sentit de l'anotació marginal en el document notarial. En el mateix aute del 12 de març del 2015, el Tribunal de Corts va considerar que no presentava indicis de delictes major de creació de document inautèntic per un funcionari, ni cap altra infracció, *"La nota s'hauria efectuat en el procés de digitalització dels documents notariais antics dut a terme per la Cambra de notaris i amb la finalitat informativa de una càrrega constituïda amb posterioritat i per escriptura notarial atorgada en data 13 de gener de 1962, no havent-hi el més mínim indici de que dita informació sigui falsa."*

En aquestes circumstàncies i tenint sempre en compte el cànon de constitucionalitat establert per aquest Tribunal Constitucional, és clar que aquesta segona al·legació també ha de ser desestimada.

Sobre la base d'aquests diferents elements, aquest recurs d'empara ha de ser inadmissiu a tràmit per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions, d'acord amb les disposicions de l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2015-22-RE interposat per la representació processal de la Sra. Nadine Grau Marfany contra l'aute del 24 de setembre del 2014, dictat per la Secció d'Instrucció de la Batllia i contra els autes del 12 de març del 2015 i de l'11 de juny del mateix any, dictats pel Tribunal de Corts.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 9 de novembre del 2015.

Laurence Burgorgue-Larsen
Presidenta

Isidre Molas Batllori
Vicepresident

Pierre Subra de Bieusses
Magistrat

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat